

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Πού πήγε ο ελεύθερός μας χρόνος;

Το κείμενο (διασκευή) υπογράφεται από τον Θωμά Καραγκιοζόπουλο και δημοσιεύθηκε στον ιστοχώρο prosopraparigos.blogspot. στις 30 Μαρτίου 2015.

Δεν έχω ελεύθερο χρόνο. Το ακούς, το λες όλο και πιο συχνά. Συχνότερα πλέον κι από την καλημέρα. Από καταβολής κόσμου, όμως, ο χρόνος που διαρκεί μια ημέρα δεν έχει μειωθεί. Ο λόγος που μας φαίνεται όλο και λιγότερος, είναι επειδή προφανώς περισσεύουν οι ασχολίες και οι υποχρεώσεις μας.

Στον σύγχρονο κόσμο ο ελεύθερος χρόνος αποτελεί σοβαρό και χαρακτηριστικό στοιχείο του βιοτικού επιπέδου μιας κοινωνίας, μικρής ή μεγάλης, αλλά και στοιχείο ατομικής συγκρότησης και ολοκλήρωσης κάθε ατόμου. Οι περισσότεροι άνθρωποι τον δαπανούν σε ψυχαγωγία και ειδικότερα σε μεταμεσονύχτιες απολαύσεις. Ένα μέρος των ανθρώπων τον δαπανά στις κερκίδες των σταδίων, παρακολουθώντας τα αθλητικά δρώμενα. Ένα άλλο μέρος τον αφιερώνει σε ψυχαγωγία πιο γνήσιας μορφής, σε άθληση και απόλαυση του χρόνου με την ψυχή του. Υπάρχουν και κάποιοι, οι οποίοι πράγματι δημιουργούν το δικό τους «είναι» μέσα στον ελεύθερο χρόνο τους και το βγάζουν προς τα έξω. Κάνουν τέχνη, γράφουν ποίηση, μουσική, λογοτεχνία, θέατρο, ζωγραφική και διαμορφώνουν την πολιτισμική πορεία της κοινωνίας, στην οποία ζουν. Αυτοί αναζητούν την αναγέννησή τους μέσω της ενασχόλησής τους με τα πράγματα που τους αρέσουν και θέτουν την δική τους σφραγίδα στις σχέσεις τους με τον στενότερο κοινωνικό περίγυρο. Βρίσκουν τι χρειάζονται και πώς μπορούν να το πλησιάσουν.[...]

Ο ελεύθερος χρόνος είναι στοιχείο καθοριστικό της ζωής, της χαράς, της ψυχαγωγίας, απλώς οι άνθρωποι δε μάθαμε να τον αξιοποιούμε προς την πλευρά της ολοκλήρωσής μας. Αξιοποίηση του χρόνου δε σημαίνει απαραίτητα εργασία ασταμάτητη. Είναι αναγκαίος και ο ελεύθερος χρόνος, στα πλαίσια μίας ημέρας, πού φέρνει χαλάρωση στην ένταση και ένα διάλειμμα στη ρουτίνα.[...]

Σκέψου πόσο επιπλέον χρόνο, από αυτόν που χρειάζεσαι πραγματικά, ξοδεύεις στα social media. Πόσες φορές δεν έχεις κάνει συνεχόμενες ανανεώσεις της σελίδας σου στο Facebook ή στο Twitter, μόνο και μόνο επειδή δεν έχεις τι άλλο να κάνεις εκεί μέσα; Κι όμως, παραμένεις συνδεδεμένος συνεχώς. Πόσες φορές δε διαπίστωσες ότι πέρασες μέχρι και τρεις ώρες μπροστά στην

παιχνιδοκοινότητα σου και μετά καθαριόσουν τη μέρα επειδή δεν έχει 40 ώρες για να προλαβαίνεις τις δουλειές σου; Κι όμως, την επόμενη μέρα έφαγες μπροστά της άλλο τόσο χρόνο.

Αυτό που περιορίζει το χρόνο μας ουσιαστικά είναι ο τρόπος που διαχειριζόμαστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της τεχνολογίας και όχι η τεχνολογία αυτή καθαυτή. Επιλέγουμε όμως να την αφορίζουμε στο σύνολο της, για να μπορούμε να καταναλώνουμε χωρίς τύψεις τα εύπεπτα υποπροϊόντα της. Ο χρόνος που σπαταλάμε άσκοπα στις πιο πάνω ή και σε άλλες δραστηριότητες κενές ουσιαστικού ενδιαφέροντος, μας φτάνει ίσως για να τελειώσουμε τις δουλειές μας με περισσότερη ηρεμία και να ασχοληθούμε με πιο δημιουργικές δραστηριότητες, που θα κάνουν την ψυχή και το πνεύμα μας ικανά να φιλτράρουν και να απορρίπτουν τα αρνητικά της τεχνολογίας. Πολλές φορές ξεχνάμε ότι υπάρχουν δύο όψεις σε κάθε νόμισμα. Μπορεί η μία όψη, αυτή που δεν έχουμε κοιτάξει μέχρι τώρα, να μας ανοίξει τα μάτια σε νέες δυνατότητες.

A3. Με αφορμή το παραπάνω κείμενο αποφασίζεις να δημοσιεύσεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων στο ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου σου. Σε αυτό παρουσιάζεις τις συνέπειες από την έλλειψη ελεύθερου χρόνου σε άτομα της ηλικίας σου και προτείνεις τρόπους καλύτερης διαχείρισής του, ώστε να έχετε περισσότερο χρόνο στη διάθεσή σας.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ХЕНРЬ ВАН НТАЙК (1852 – 1933)

Για το ηλιακό ρολόι της Κατρίνα

Το ποίημα ανήκει στον Αμερικανό μυθιστοριογράφο Χένρυ Βαν Ντάικ και περιλαμβάνεται στην ποιητική του συλλογή «Μουσική και άλλα ποιήματα», 1904.

Οι ώρες πετούν,
τα λουλούδια ξεψυχούν
νέες μέρες,
νέες ιδέες
περνούν!
Η αγάπη μένει.

Ο χρόνος είναι
πολύ αργός γι' αυτούς που περιμένουν,
πολύ γρήγορος γι' αυτούς που φοβούνται,

πολύ μακρύς γι' αυτούς που θρηνούν,
πολύ σύντομος γι' αυτούς που ευτυχούν,
μα γι' αυτούς που αγαπούν,
χρόνος δεν υπάρχει.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Να ερμηνεύσεις την έννοια του χρόνου αξιοποιώντας τα επίθετα που αποδίδονται από το ποιητικό υποκείμενο. Ποια πιστεύεις ότι είναι η επιδίωξη του;

ή

2. Με αφορμή το ποίημα να γράψεις ένα δικό σου κείμενο (πεζό ή ποιητικό) με τίτλο «Χρόνος δεν υπάρχει» περιγράφοντας τον προσωπικό σου χρόνο.

Μονάδες 25